

ARAMA - ÜRETİM FAALİYETLERİ ve 2018 YILI PROGRAMI

Ahmet ADANIR
Genel Müdür V.

Eylül 2018

SUNUM PLANI

Arama ve Üretim
Faaliyetleri

1

2

2018 Yılı Programı ve
Gerçekleşmeler

Gündemdeki Konular

3

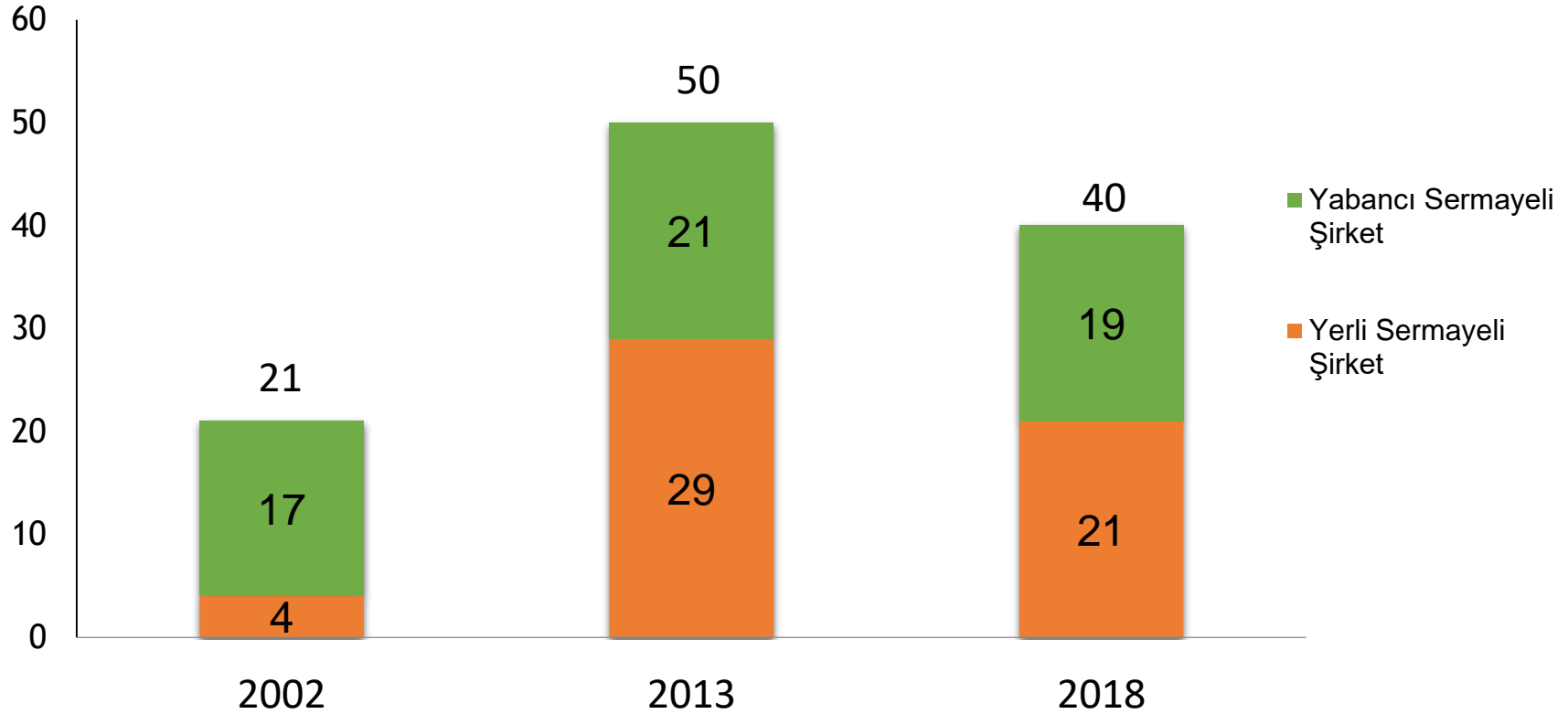

ARAMA ÜRETİM FAALİYETLERİ

Arama Üretim Faaliyetleri

Arama – Üretim Şirket Sayıları

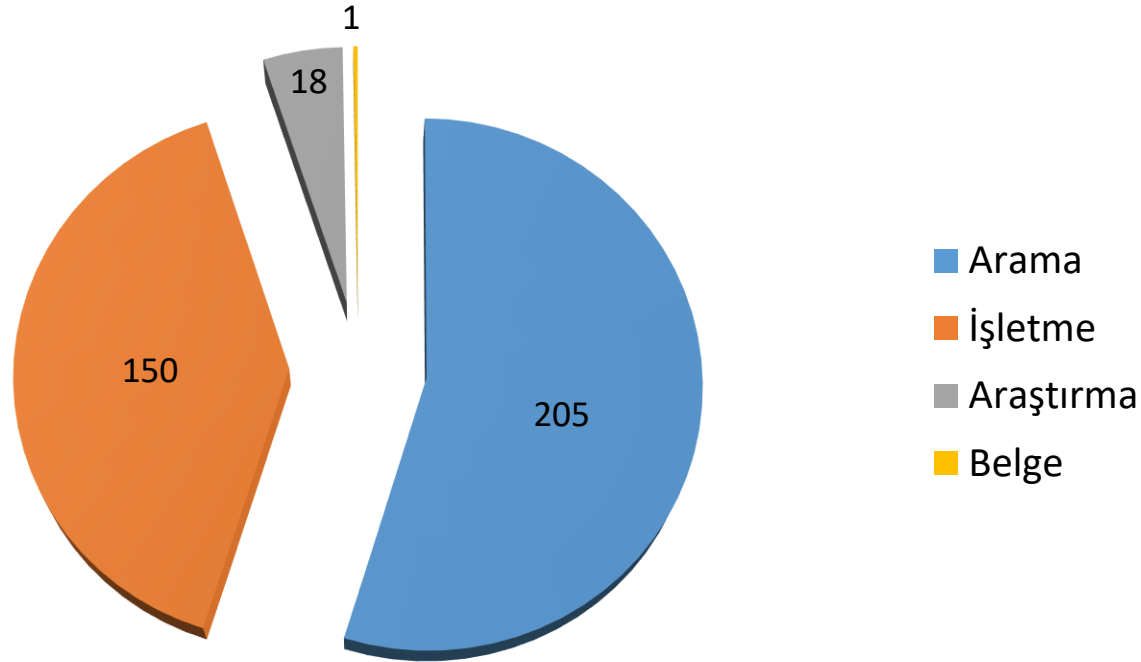

● Sektörde, 2002 yılında **21** adet şirket faaliyet gösterirken, 2018 yılında şirket sayısı **%90** oranında artışla **40** adet olmuştur.

Ayrıca, **1 adet Boru Hattı Belgesi sahibi** (Turang Transit Taşımacılık A.Ş.) faaliyet göstermektedir.

Arama Üretim Faaliyetleri

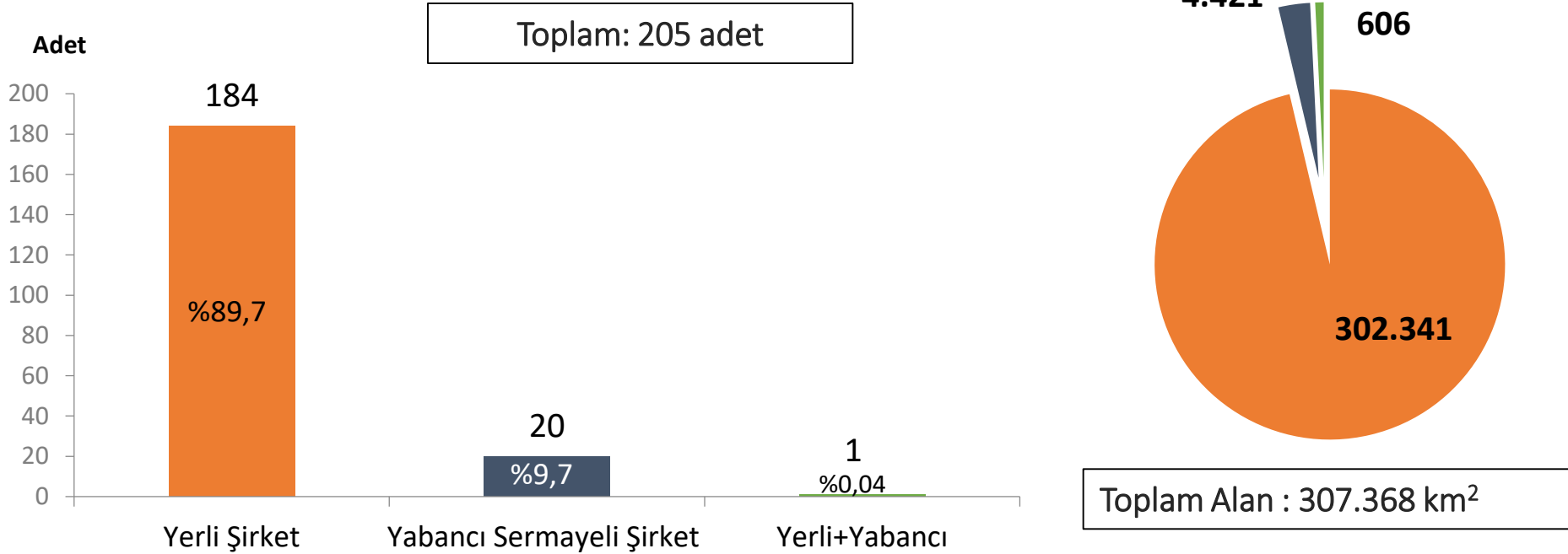
Ruhsat Durumu 2018

- Ağustos ayı itibarıyla **205 adet arama**, **150 adet işletme** ve **18 adet araştırma** izninde petrol arama ve üretim faaliyetlerine devam edilmiştir.
- 2018 yılı içerisinde **29 adet** arama ruhsatı, **5 adet** işletme ruhsatı ve **7 adet** araştırma izni verilmiştir.

Arama Üretim Faaliyetleri

Arama Ruhsatlarının Şirket Sermaye Yapısına Göre Dağılımı

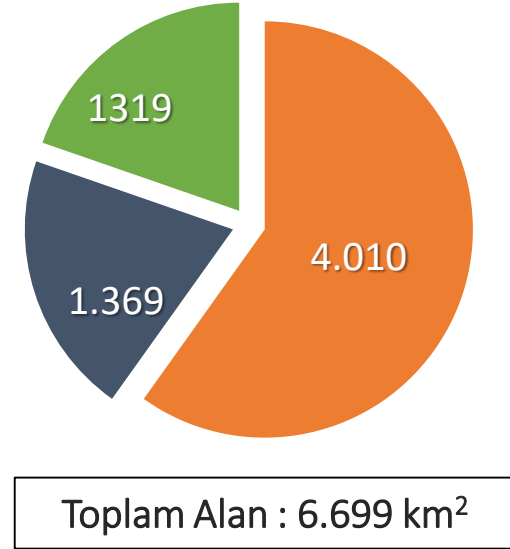
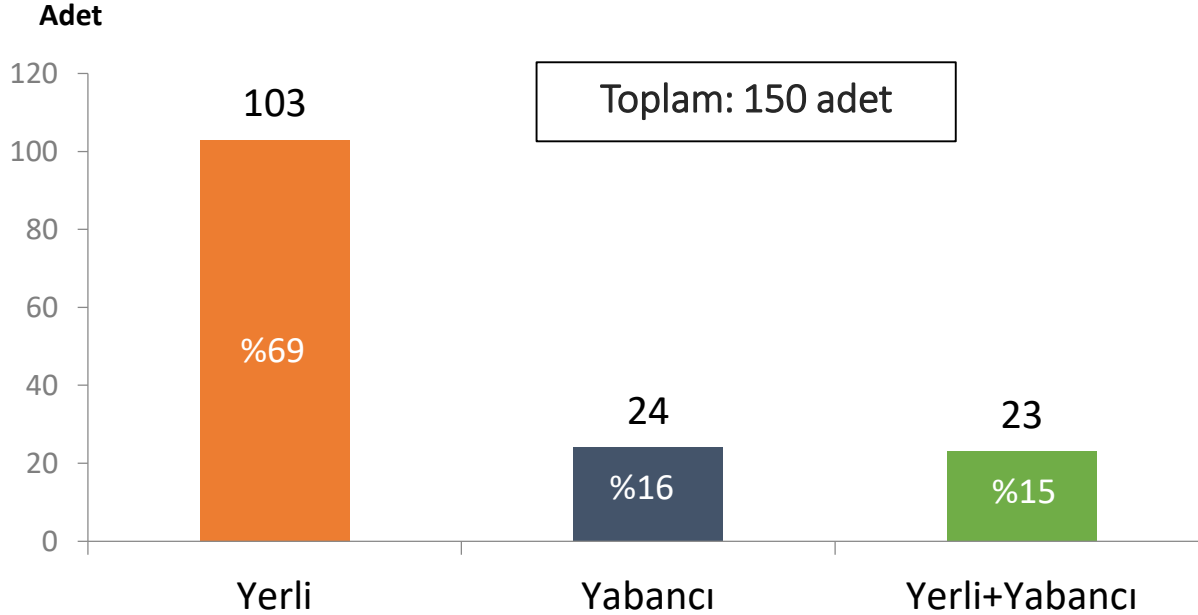

- Arama ruhsatlarının **% 89,7**'sinde yerli, **% 9,7**'sinde ise yabancı sermayeli şirketler faaliyet göstermektedir.

Ruhsatlandırılmış alanımızın büyüklüğü: karalarda **42.746 km²** (137 adet), denizlerde **264.622 km²** (68 adet) olmak üzere toplam **307.368 km²** dir.

Arama Üretim Faaliyetleri

İşletme Ruhsatlarının Şirket Sermaye Yapısına Göre Dağılımı

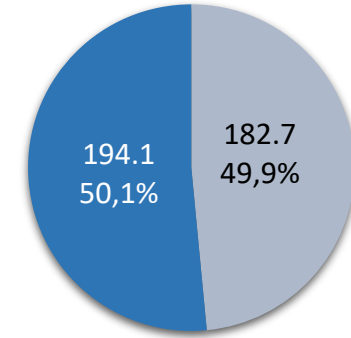
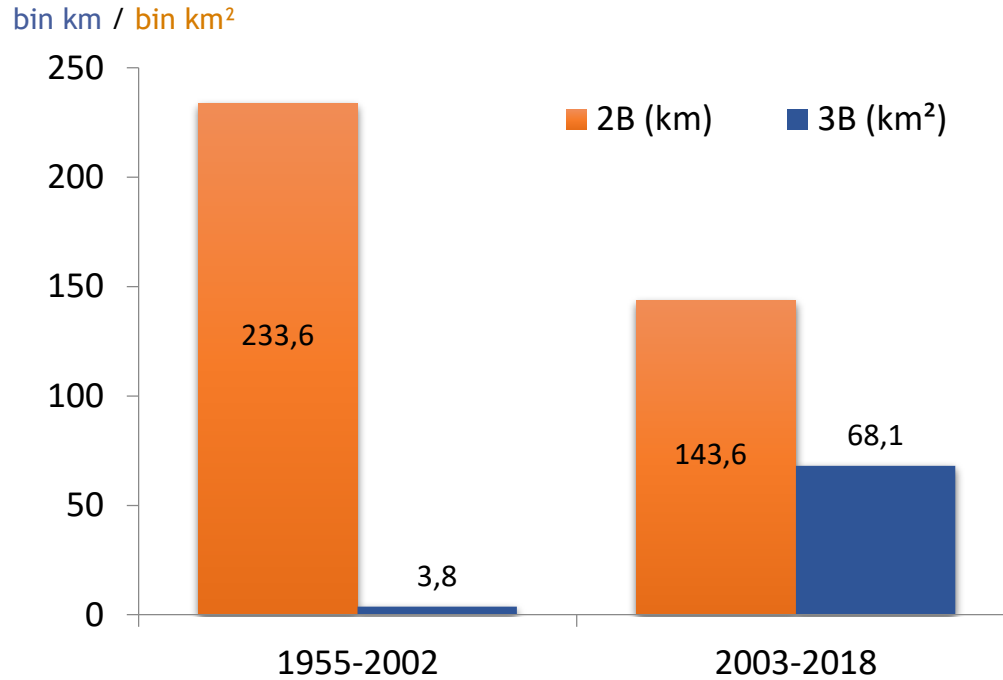
- Toplam **150 adet** işletme ruhsatı; **9'u** yerli, **13'ü** yabancı sermayeli olmak üzere toplam **22** şirkete aittir.

İşletme ruhsatlarının büyüklüğü: Karalarda **6.575 km²** (149 adet), denizlerde **124 km²** (1 adet) olmak üzere toplam **6.699 km²** dir.

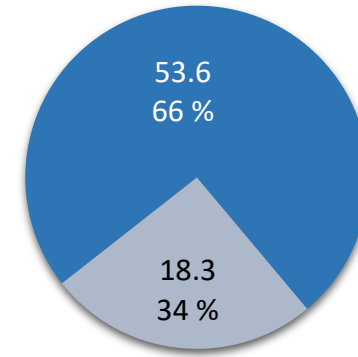
Arama Üretim Faaliyetleri

Sismik Faaliyetler

■ Kara ■ Deniz

2 Boyutlu (bin km)

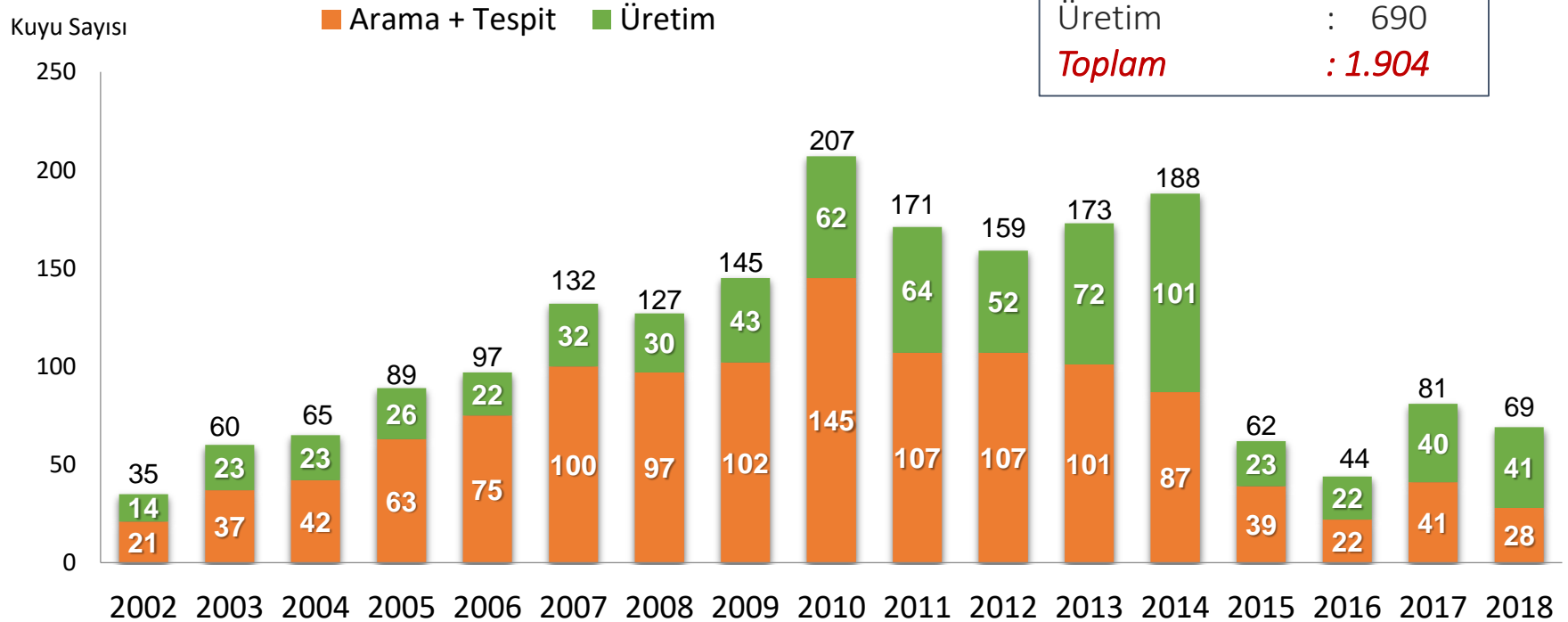
3 Boyutlu (bin km²)

- 1955 yılından günümüze kadar yaklaşık **377 bin km** 2 Boyutlu (2B), yaklaşık **72 bin km²** 3 Boyutlu (3B) sismik faaliyet gerçekleştirilmiştir.
- Sismik çalışmaların yaklaşık **%60'ı** denizlerimizde yapılmıştır.

Arama Üretim Faaliyetleri

Arama ve Üretim Sondajları

- 1934'den günümüze kadar açılan toplam **4.880** adet kuyunun **% 39'u son 16 yılda** açılmıştır.

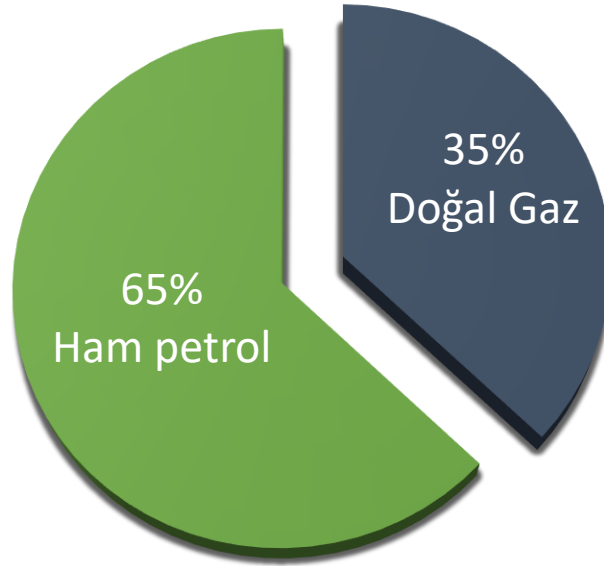
Arama Üretim Faaliyetleri

Keşfedilen Ham Petrol ve Doğal Gaz Sahaları

Toplam: 225 adet Üretim Sahası

145 Ham Petrol
Üretim Sahası

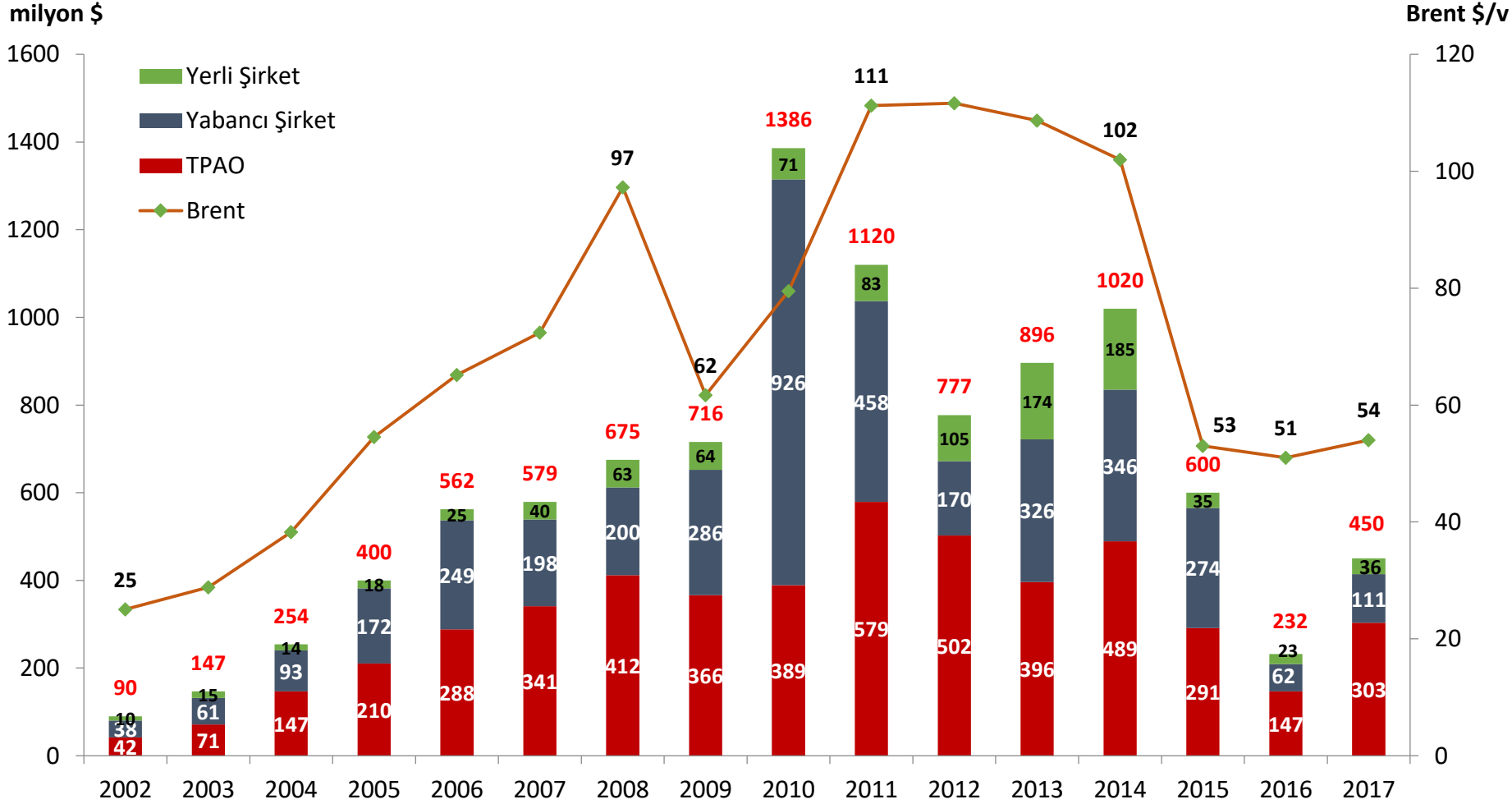

80 Doğal Gaz
Üretim Sahası

1945 yılından 2017 yılı sonu itibarıyla açılan **1.915** arama kuyusunda toplam **225** üretim sahası keşfedilmiştir. Arama kuyularındaki hidrokarbon keşif isabet oranı **% 12** civarındadır.

Arama Üretim Faaliyetleri

Yatırımlar

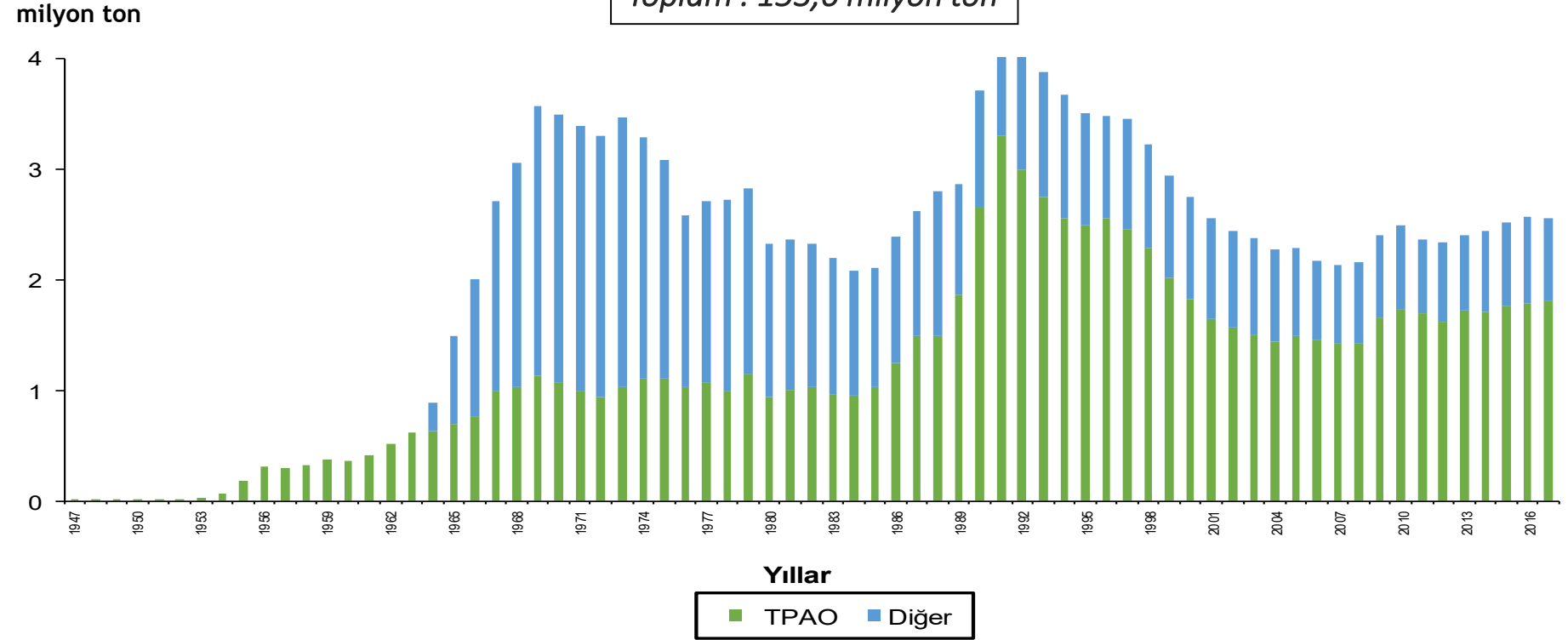

Son 16 yılda toplam **9,9 milyar ABD Doları** yatırım yapılmış olup **% 50'si özel sermayeli şirketler** tarafından gerçekleştirilmiştir.

Arama Üretim Faaliyetleri

Ham Petrol Üretimi

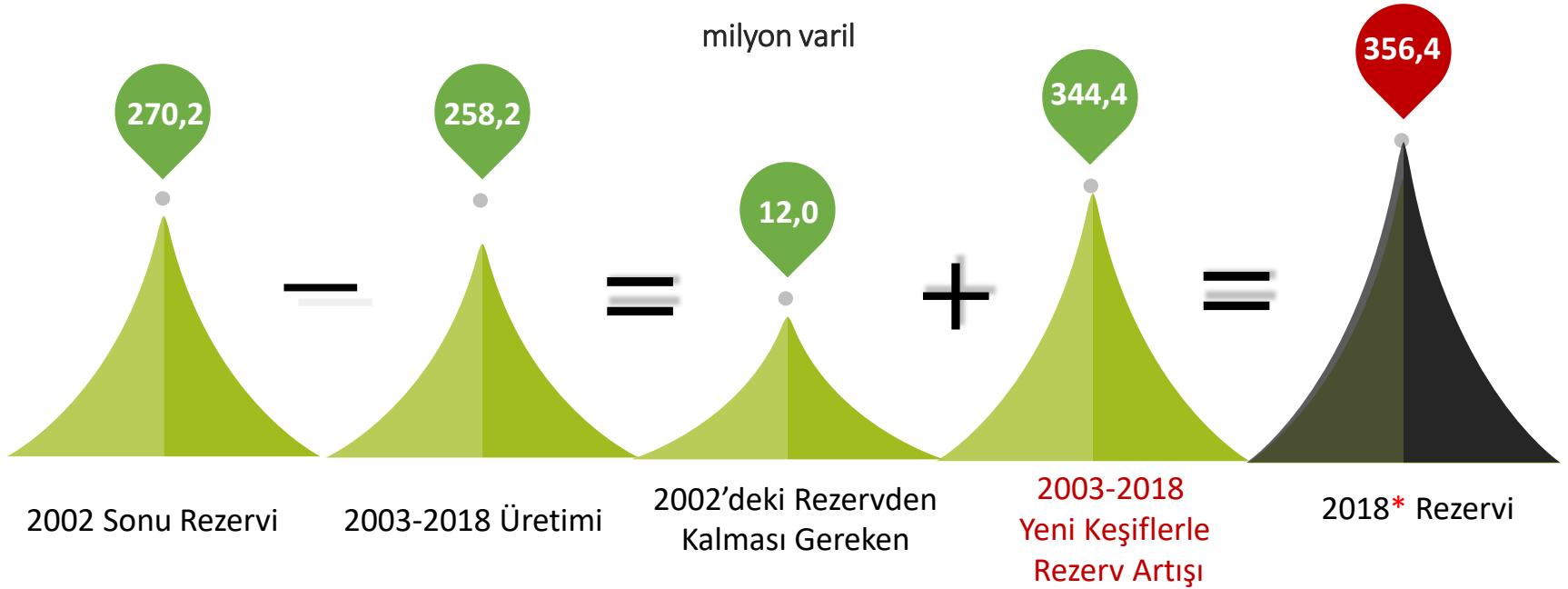
Toplam : 153,6 milyon ton

● Günümüze kadar 39 farklı şirket tarafından toplam 153,6 milyon ton ham petrol üretimi gerçekleştirilmiştir.

Arama Üretim Faaliyetleri

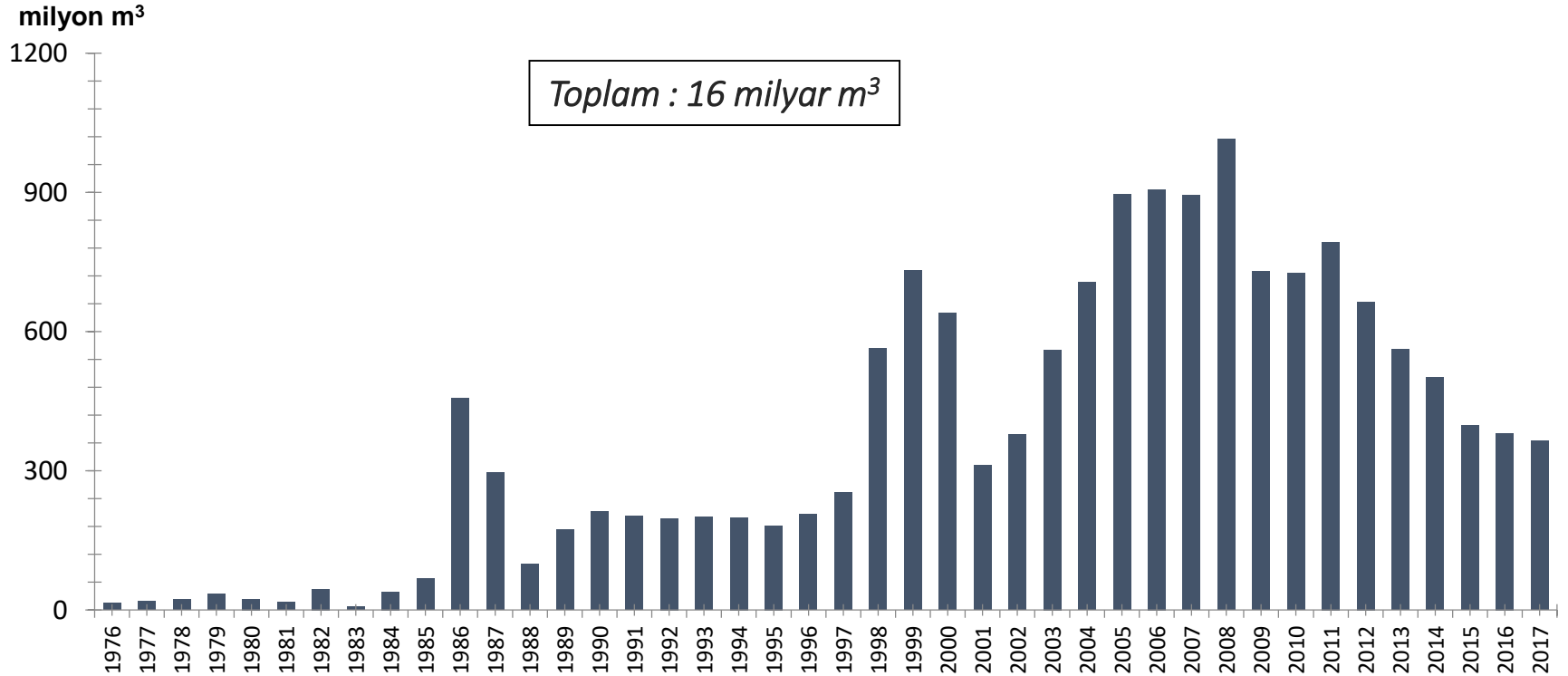
Ham Petrol Rezervimiz

● Son **16 yılda** yapılan yeni keşiflerle mevcut ham petrol rezervimizin **% 96,6'sına** karşılık gelen **344,4** milyon varil rezerv ilavesi sağlanmıştır.

Arama Üretim Faaliyetleri

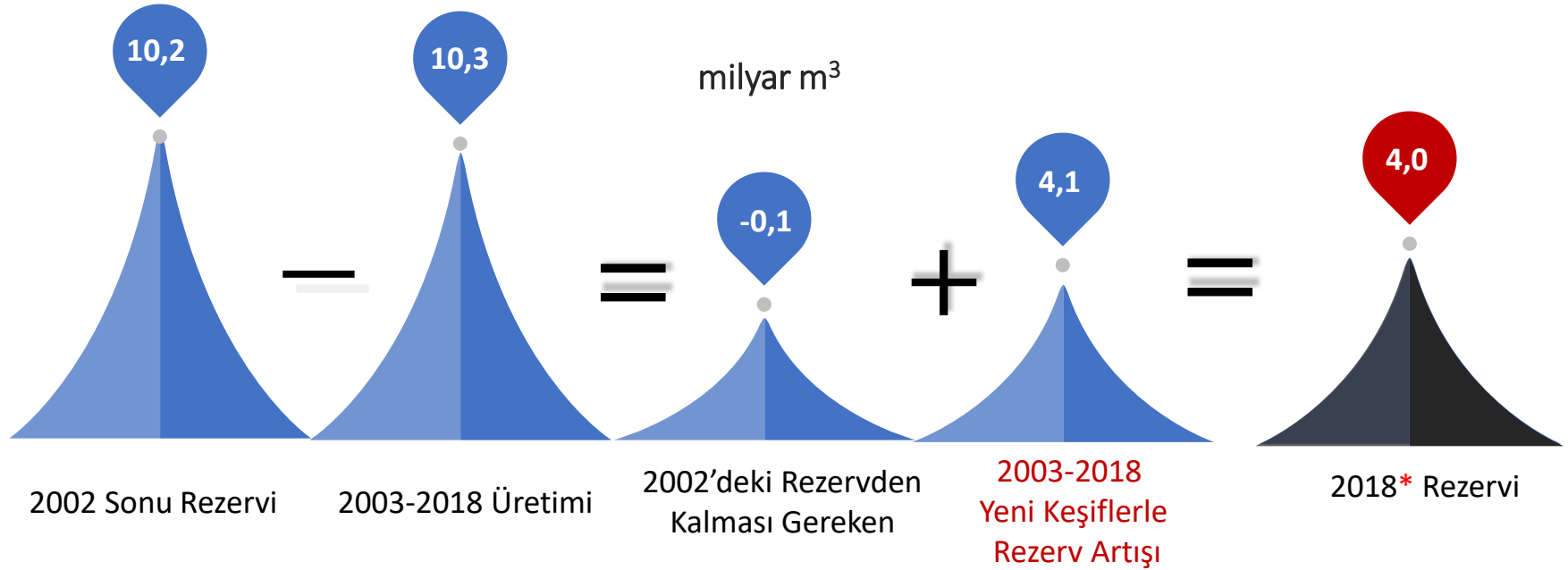
Doğal Gaz Üretimi

Günümüze kadar 29 farklı şirket tarafından toplam 16 milyar m³ doğalgaz üretimi gerçekleştirilmiş olup, bu üretimin % 30'u yabancı sermayeli şirketler tarafından üretilmiştir.

Arama Üretim Faaliyetleri

Doğal Gaz Rezervimiz

● Son **16 yılda** yapılan yeni keşiflerle mevcut Doğal Gaz rezervimizin **% 102,5'ine** karşılık gelen **4,1 milyar m³** rezerv ilavesi sağlanmıştır.

Arama Üretim Faaliyetleri

Sektörün Ekonomik Katkısı

(milyon TL)

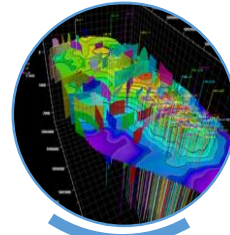
592

Kurumlar
Vergisi

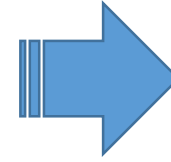
418

Devlet Hissesi

2

Veri Satışı ve
Harçlar

1 Milyar

TOPLAM

- Sektörümüzün 2017 yılı itibariyle ekonomik portföyü;
Piyasa büyüklüğü **7 milyar TL**, istihdam **10.000 kişi**.

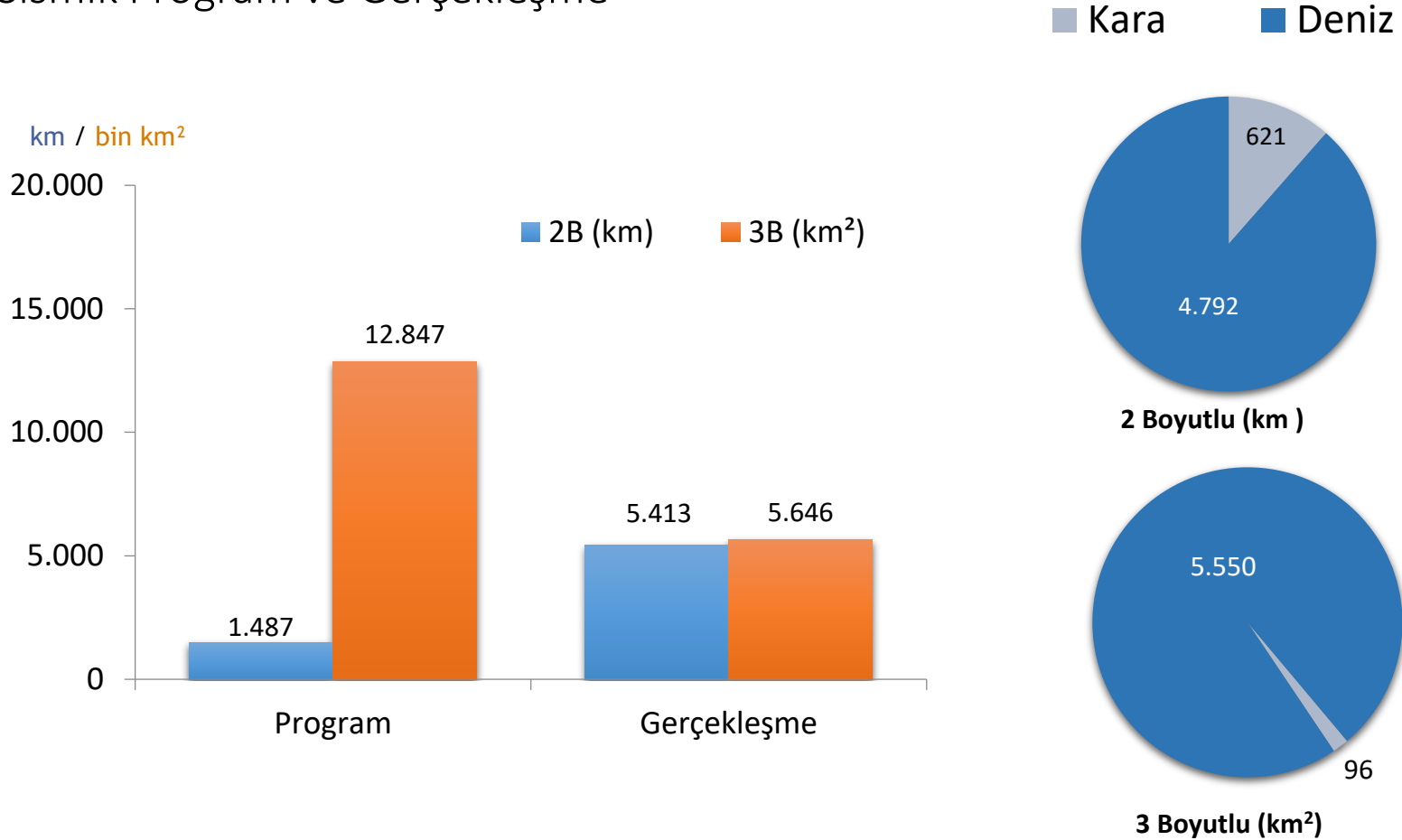

2018 Yılı Programı ve Gerçekleşmeler

2018 Yılı Programı ve Gerçekleşmeler

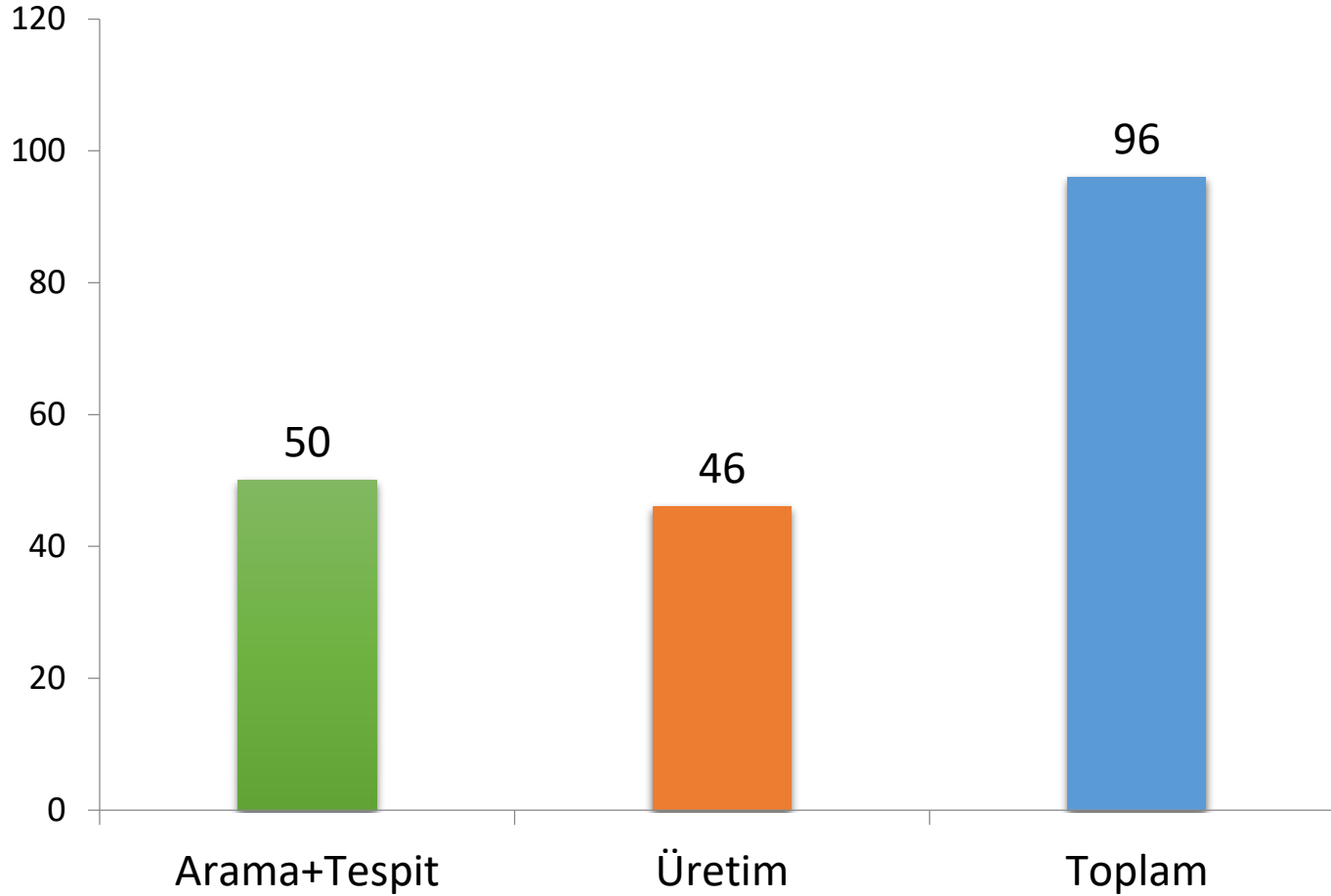
Sismik Program ve Gerçekleşme

● 2018 yılında sismik veri toplama faaliyetlerinin % 93'ü deniz alanlarında gerçekleştirilmiştir.

2018 Yılı Programı ve Gerçekleşmeler

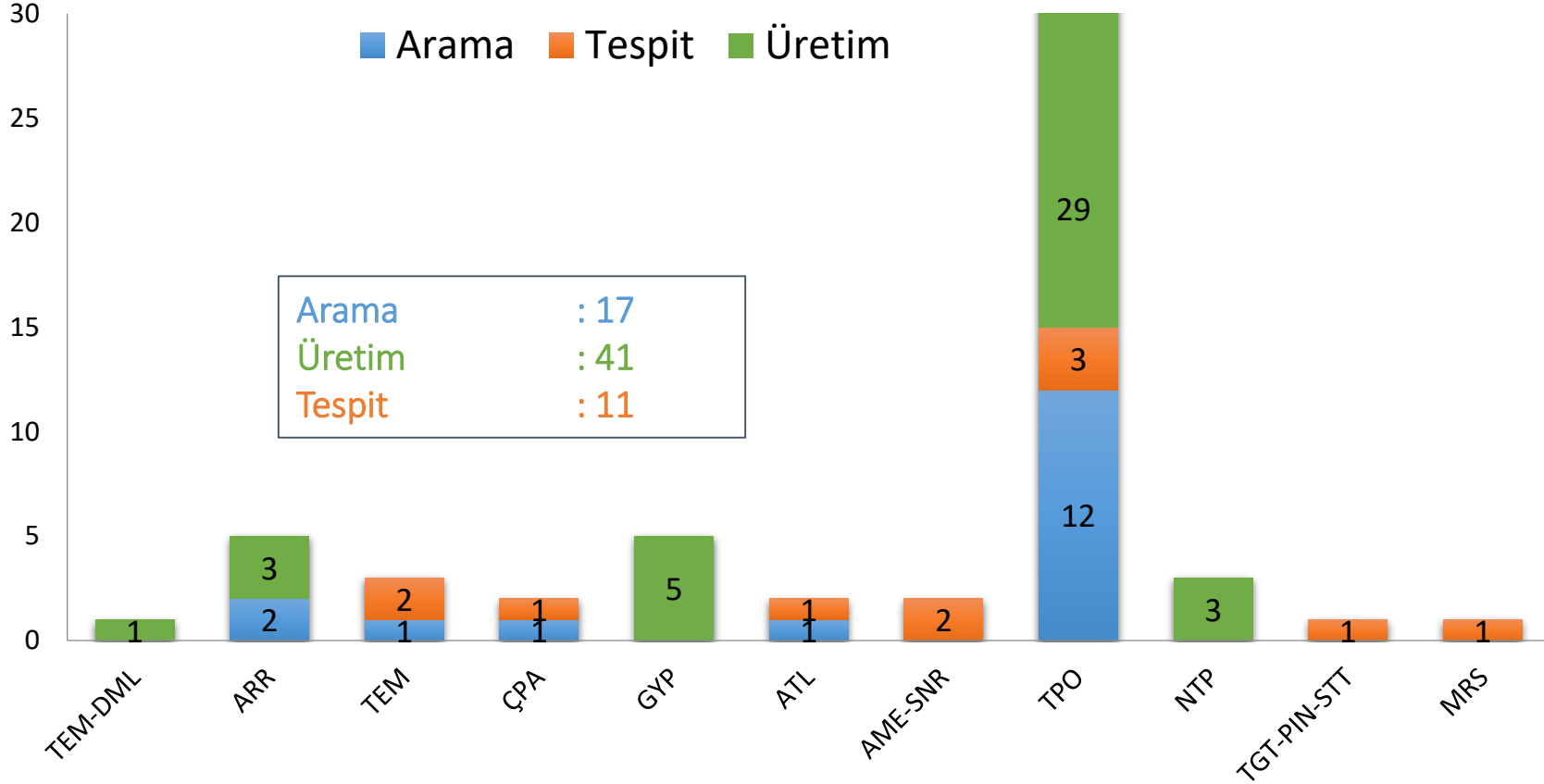
2018 Yılında Şirketler Tarafından Açılacak Kuyular

2018 yılı içerisinde **50** adet arama tespit, **46** adet üretim olmak üzere toplam **96 adet** kuyu açılması planlanmıştır.

2018 Yılı Programı ve Gerçekleşmeler

2018 Yılında Şirketler Tarafından Açılan Kuyular

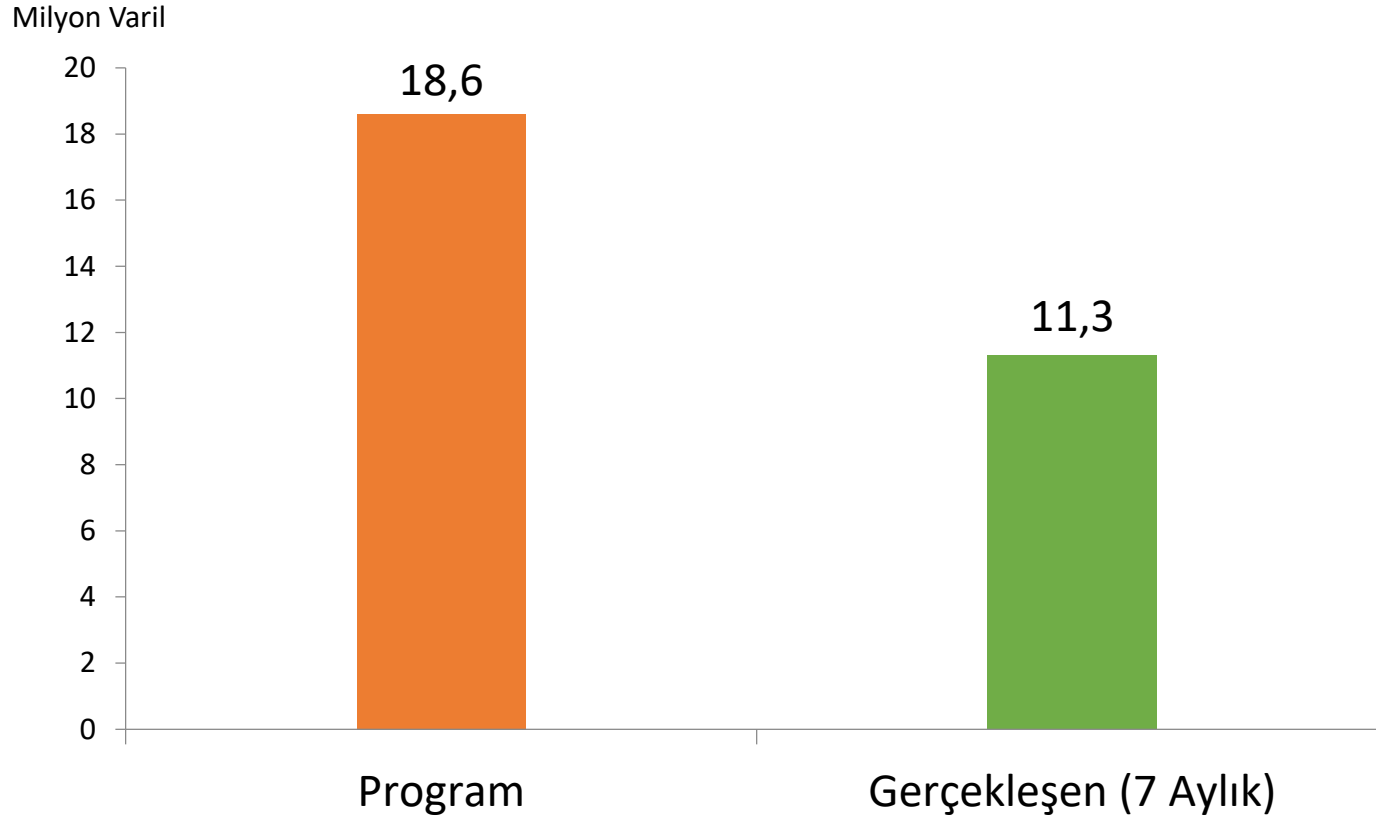

● 10.09.2018 tarihi itibarı ile **17 adet Arama**, **11 adet Tespit**, **41 adet Üretim**; Toplamda **69 adet** kuyu açılmış olup **142.000** metre sondaj yapılmıştır. Programa göre gerçekleşme oranı **% 72'**dir.

2018 yılı içerisinde açılan Güneş-1 TPAO (Batman), Beyçeri-1 Arar (Şanlıurfa) ve Yeniev-1 TEMİ (Diyarbakır) arama kuyularında ham petrol, Batı Çeltik-1 TPAO (İstanbul) arama kuyusunda ise doğal gaz keşfi yapılmıştır.

2018 Yılı Programı ve Gerçekleşmeler

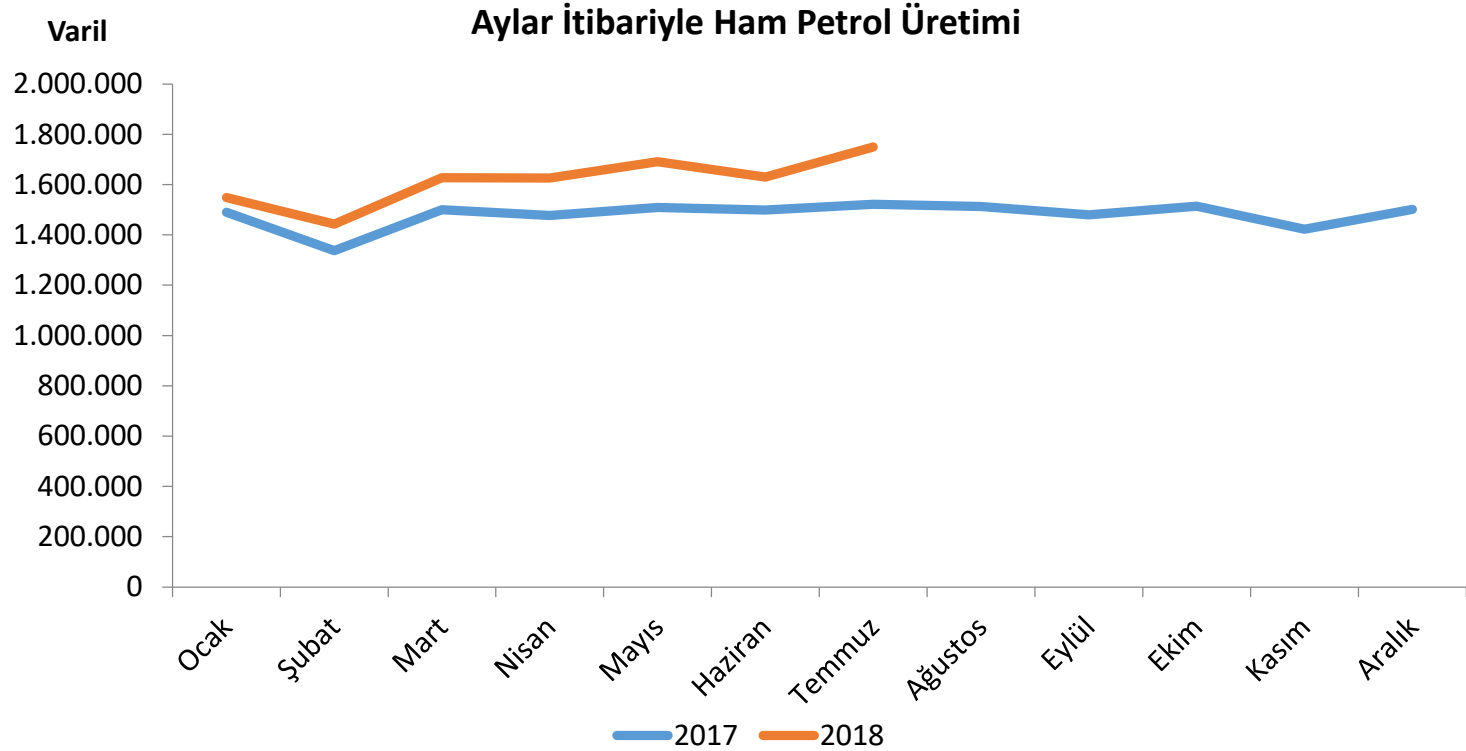
2018 Yılında Ham Petrol Üretim Programı ve Gerçekleşme

2018 yılı için şirketler tarafından verilen programa göre **18.639.401 varil** ham petrol üretimi gerçekleştirilecek olup ilk yedi aylık dönemde **1.374 kuyudan** günlük **53.387 varille** toplam **11,3 milyon varil** ham petrol üretimi gerçekleştirilmiştir.

2018 Yılı Programı ve Gerçekleşmeler

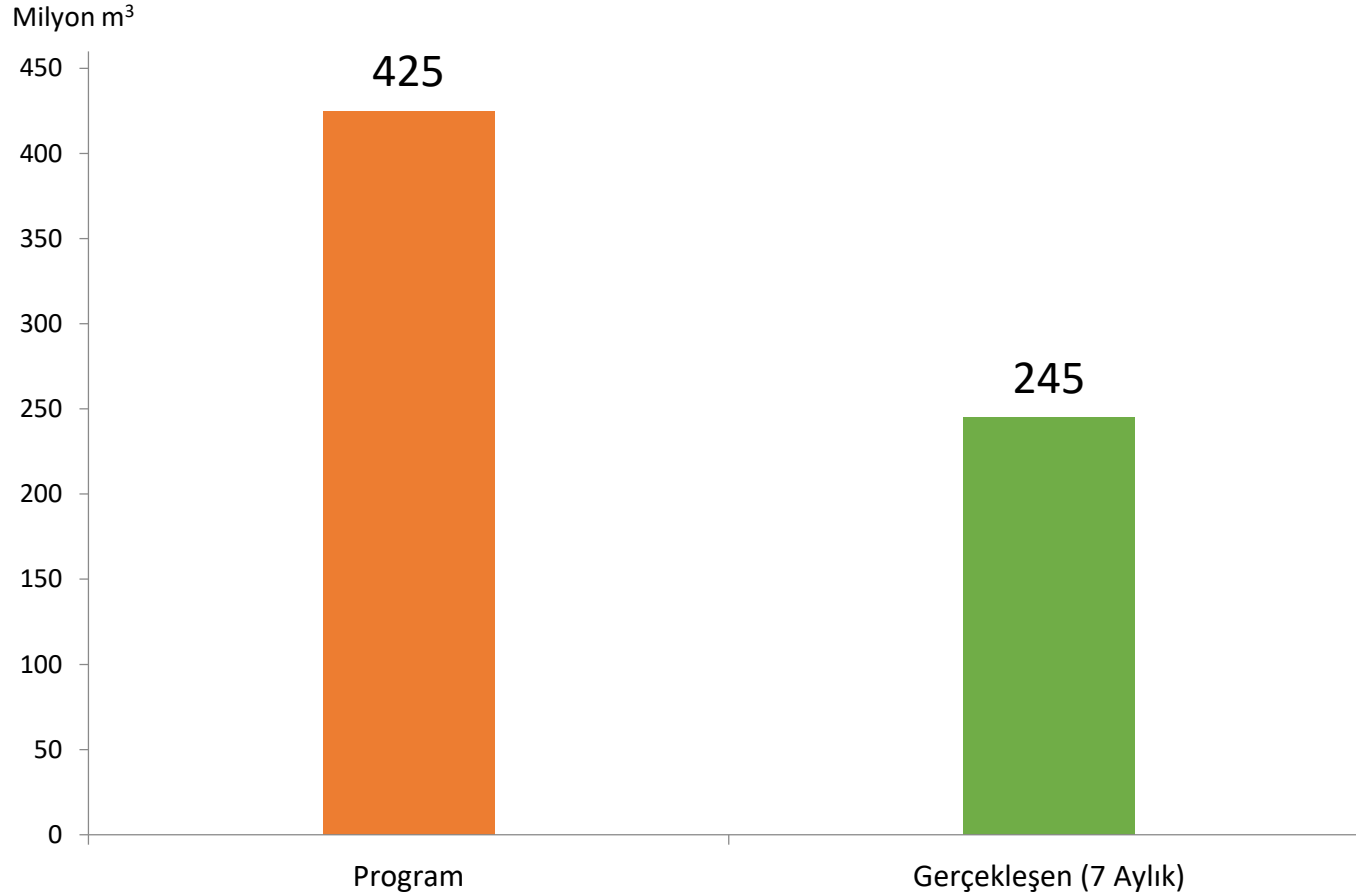
2017-2018 Yılları Ham Petrol Üretimi

2018 ilk yedi aylık dönemde bir önceki yılın aynı dönemine göre ham petrol üretiminde **%9,5**'lik bir artış olmuştur. Üretimin **%69**'u TPAO tarafından gerçekleştirilmiştir.

2018 Yılı Programı ve Gerçekleşmeler

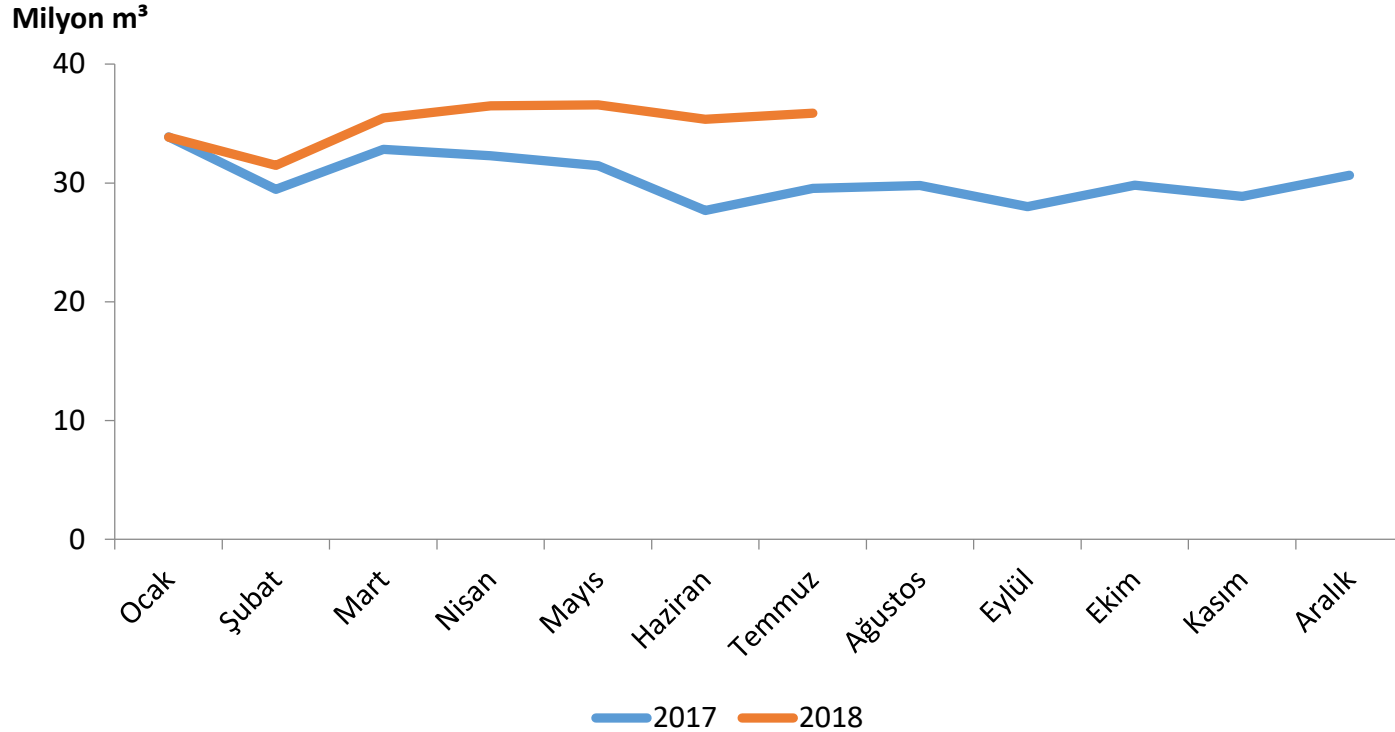
2018 Yılında Doğal Gaz Üretim Programı ve Gerçekleşme

2018 yılı için şirketler tarafından verilen programa göre **425 milyon m³** doğal gaz üretimi gerçekleştirilecek olup ilk yedi aylık dönemde 214 kuyudan **günlük 1.156.082 m³** ile toplam **245 milyon m³** doğal gaz üretimi gerçekleştirilmiştir.

2018 Yılı Programı ve Gerçekleşmeler

2017-2018 Yılları Aylık Doğal Gaz Üretimleri

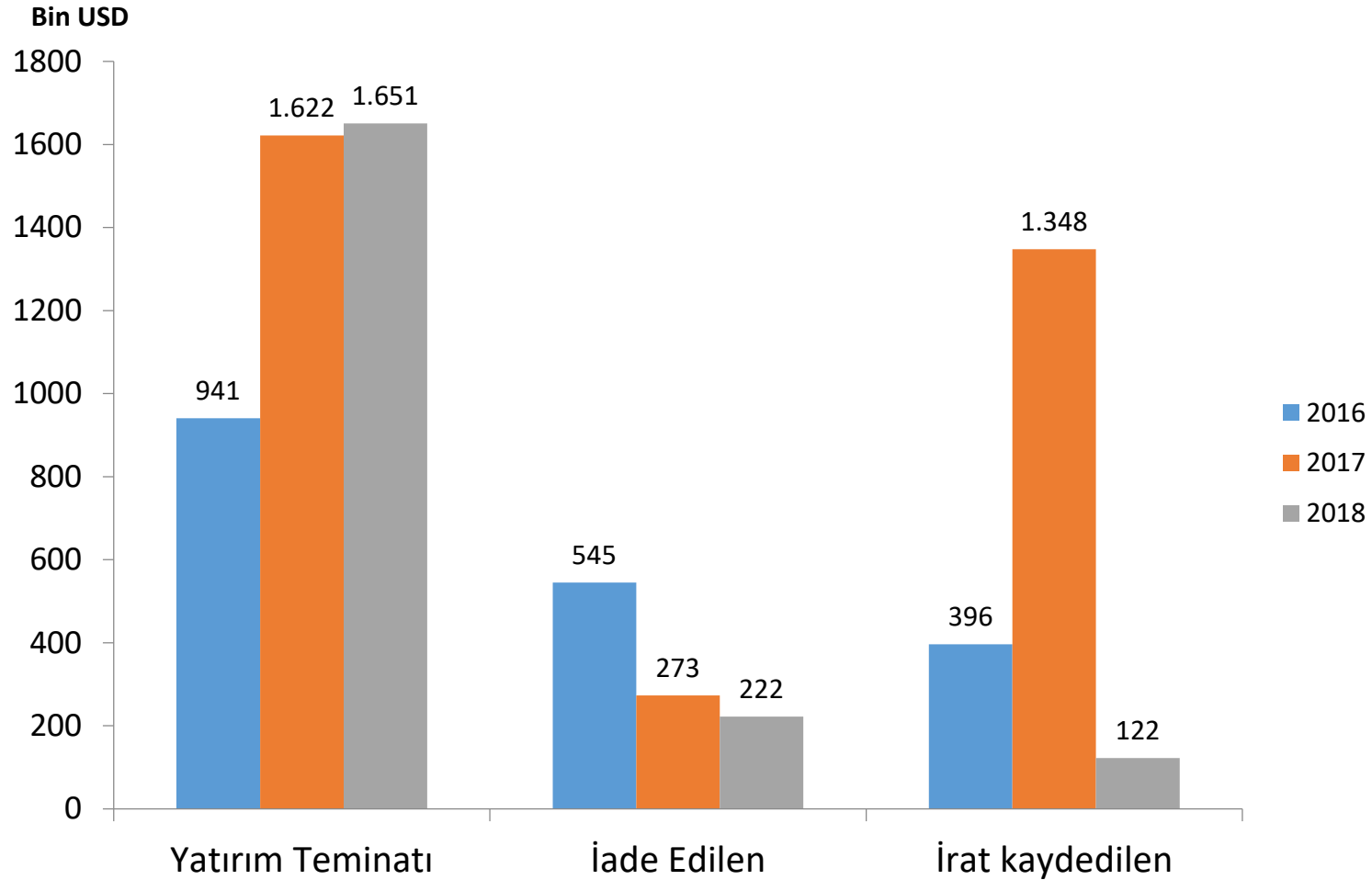

2018 ilk yedi aylık dönemde bir önceki yılın aynı dönemine göre doğal gaz üretiminde **% 12,8** 'lik bir artış olmuştur. Üretimin %70'i TPAO tarafından gerçekleştirilmiştir.

2018 Yılı Programı ve Gerçekleşmeler

Yatırım Teminatı İşlemleri

2017 yılında şirketlerin genellikle Güney Doğu Anadolu Bölgesinde yer alan ruhsatlarında taahhüt etmiş oldukları faaliyetlerini güvenlik sebebi yerine getirememişlerdir.

GÜNDEMDEKİ KONULAR

Gündemdeki Konular

Türk Petrol Kanunu'nun yürürlüğe girmesinden bugüne kadar geçen sürede, uygulamada gözlemlenen hususlar ile bazı izaha muhtaç konular tetkik edilerek, İdarenin ve sektörün daha hızlı ve sağlıklı işleyebilmesi için Kanun'da gerekli düzenlemeler yapılmasına ihtiyaç duyulmuştur.

Gündemdeki Konular

Kanuni Düzenlemeler

Türk Petrol Kanunu'nu İle İlgili Düzenlemeler

Söz konusu düzenleme ile petrol hakkı sahibi şirketlerin özellikle bazı bölgelerde yer alan ruhsatlarında taahhüt etmiş oldukları iş ve yatırım programlarını Kanundaki mücbir sebeplerden (savaş hali ve doğal afet) olmayan ve daha önceden öngöremedikleri bazı durumlardan dolayı yerine getirememeleri nedeniyle ruhsat sürelerinin, yatırımlarının ve bu yatırımlara karşılık alınmış teminatlarının korunması amaçlanmıştır. Bu sebeple Türk Petrol Kanunu'nun mücbir sebepleri düzenleyen 16. maddesi aşağıdaki şekilde düzenlenip yürürlüğe girmiştir.

Mücbir sebepler

MADDE 16 – (Değişik: 21/3/2018-7103/86 md.)

(1) Mücbir sebep olarak kabul edilebilecek haller aşağıda belirtilmiştir.

- a) Doğal afetler,
- b) Savaş hali,
- c) Kısmi veya genel seferberlik hali,
- ç) Genel salgın hastalık,
- d) Faaliyet ve yükümlülüklerin yerine getirilmesini engelleyen ve yükümlünün kendisi dışındaki nedenlerden kaynaklanan diğer benzeri haller.

(2) Mücbir sebep halleri, petrol işlemine etkileri oranında petrol hakkı sahibinin hak ve yükümlülüklerini eşit sürede erteler.

Gündemdeki Konular

Kanuni Düzenlemeler

Türk Petrol Kanunu'nu İle İlgili Düzenlemeler

- ✓ Petrol zengini olmayan Ülkemizin kömür rezervi göz önüne alındığında, kömür kökenli metan gazı araştırmalarına yönelik projelerin artırılması kaçınılmazdır.
- ✓ Yıllık doğal gaz tüketimimizin yaklaşık 54 milyar m³ dışa bağımlılığımızın da %99 olduğu göz önüne alındığında; Ülkemiz kömür rezervlerinden elde edilecek metan gazının dışa bağımlılığımızı azaltarak ülke ekonomisine önemli katkı sağlayacağı aşikardır.
- ✓ Metan gazının üretim faaliyetlerinden önce dışarı alınması ve ortamdaki çekilen gazın kullanıma sunulmasıyla ülke ekonomisine kazandırılması amacıyla; **6491 sayılı Türk Petrol Kanununda ve Uygulama Yönetmeliğinde gerekli düzenlemeler yapılmıştır.**
- ✓ Bu doğrultuda petrol arama ve üretim sektöründe faaliyet gösteren şirketlerimizin kömür kökenli metan gazının üretilmesine yönelik projelerde yer alması mevcut metan gazı rezervlerimizin üretilmesi ve ekonomiye kazandırılması açısından önem arz etmektedir.

Gündemdeki Konular

Devlet Hissesi Tahakkuk İşlemlerinin Elektronik Ortama Taşınması

Devlet Hissesinin tahsil ve takip işlemlerinde Devlet alacağının riske maruz kalmasının en aza indirilmesi ve bürokratik işlemlerin azaltılması amacıyla Üretici şirketlerin ödemesi gereken ve daha önce makbuz karşılığı vergi dairesine elden yatırılan Devlet Hissesinin tahsil ve takip işlemleri elektronik ortama taşınması hedeflenmiştir.

Maliye Bakanlığı Gelirler İdaresi Başkanlığı ile ortak yürütülen çalışmalar sonucunda, gerekli teknik altyapı oluşturulmuş, Gelirler İdaresi Başkanlığı ile Genel Müdürlüğümüz arasında yapılacak iş ve işlemlerin belirtildiği bir protokol imzalanmıştır.

2017 Yılı içerisinde sistem devreye alınmış ve tahakkuk işlemleri başarılı bir şekilde kurulan sistem üzerinden tahsil ettirilmiştir. ***Bu sayede, Devlet Hissesinin tahsil ve takip işlemlerinde Devlet alacağının riske maruz kalması en aza indirilmiş, ödeme teyidinin yapılması kolaylaştırılmış, iş süreçleri iyileştirilmiş ve elektronik sistemle birlikte bürokratik işlemlerin azaltılması sağlanmıştır.***

Gündemdeki Konular

Ticaret Bakanlığı Tek Pencere Sistemi

2017 yılında, Gümrükler Genel Müdürlüğü ile yapılan teknik çalışmalar neticesinde, 6491 sayılı Türk Petrol Kanunu'nun 13. maddesi gereğince, Genel Müdürlüğümüze yapılan malzeme ithalat başvurularının, Ticaret Bakanlığı tarafından uygulamaya konulan «**Tek Pencere**» sistemi üzerinden gerçekleşmesi sağlanmıştır.

2018 yılı içerisinde, Genel Müdürlüğümüze *yapılan ihracat başvurularının da Tek Pencere* sistemi üzerinden yapılması ile ilgili altyapı çalışmalarına başlanmış ve Haziran ayı itibarıyla *ihracat başvuruları da Tek Pencere Sistemine dahil edilmiştir.*

TEK PENCERE PORTAL SİSTEMİ

T.C. Gümrük ve Ticaret Bakanlığı Tek Pencere Portal uygulamasına hoşgeldiniz.

Mevcut bir üyeliğinizin bulunması durumunda Giriş panelindeki bilgileri girerek sisteme giriş yapabilirsiniz.

Giriş Ekranı

Kullanıcı Adı

Sifre

Kullanıcı Türü

Mükellef

Gündemdeki Konular

Ruhsat Başvurularının Elektronik Ortamda Alınması

2018 yılı içerisinde; Petrol arama ve üretim sektöründe faaliyet gösteren şirketler ile Genel Müdürlüğümüz arasında, bürokratik işlemlerin azaltılmasına yönelik bir portal kurulması planlanmıştır.

Yatırımcı şirketlerin Genel Müdürlüğümüze yapacağı **ruhsat ön başvuru** ve takip işlemlerinin bu portal üzerinden gerçekleştirmeleri hedeflenmektedir.

Konu ile ilgili; altyapı çalışmalarına başlanmış, teknik şartname hazırlanmış ve proje dosyası oluşturulmuştur.

Gündemdeki Konular

Ruhsatlandırma Süreci

Genel Müdürlüğümüze, yatırımcı şirketler tarafından 6491 sayılı TPK kapsamında yapılan Arama Ruhsat Başvuruları için süreç aşağıdaki şekildedir.

1

Türk Petrol Kanunu'nun 6, 7 ve Yönetmeliğin 6/1-b, 7 maddelerine göre arama ruhsat başvurusu yapılır. İlk defa ruhsat başvurusunda bulunan Şirketin vermiş olduğu kaynak dosyası incelenerek Şirket hakkında bilgi edinilir.

2

Ruhsat sahasına yapılan ilk başvuru Türk Petrol Kanunu'nun 7/2 maddesi ve Yönetmelik 14/1-a maddesi gereğince Resmî Gazete'de ilan edilir.

3

Türk Petrol Kanunu'nun 7/2 maddesi gereğince değerlendirmeye alınan başvurular sonuçlandırılır

4

~~Başvurunun 2012/15 sayılı Başbakanlık Genelgesi kapsamında inceleme aşamasında Başbakanlıkta beklemesi.~~

5

Şirketten Yönetmeliğin 10/1 maddesi kapsamında tescil harcının, zarar-ziyan ve yatırım teminatlarının istenmesi.

6

Türk Petrol Kanunu'nun 18,21/3 maddeleri ve Yönetmeliğin 14/1-c, 7 maddesine istinaden Petrol Hakkına Müteallik kararın şirkete tebliğ edilmesi ve resmî gazetede ilan edilmesi.

4 numaralı ruhsatlandırma sürecinde yer alan 2012/15 Sayılı Başbakanlık Genelgesi, Cumhurbaşkanlığı'nın 12.09.2018 tarih ve 2018/8 Sayılı Genelgesi ile yürürlükten kaldırılmış olup düzenlemeye ilişkin çalışmalar devam etmektedir.

Gündemdeki Konular

Ruhsatta Faaliyete Başlanması Süreci

Faaliyet Orman Alanı İçerisinde İse?

(Orman Kanunu madde 17
Uygulama Yönetmeliği 4-13-14-
15-16)

- ✓ Şirket tarafından Orman Bölge Müdürlüğüne başvurulur.
- ✓ Talep Bölge Müdürlüğü tarafından gerekli işlemler tamamlandıktan sonra 2018/8 Sayılı Cumhurbaşkanlığı Genelgesi kapsamında işlem yapıp Tarım ve Orman Bakanlığına gönderilir.
- ✓ Orman Bölge Müdürlüğü tarafından gerekli izin verilir.

Faaliyet Büyük Ova Koruma Alanı İçerisinde İse?

(Toprak Koruma ve Arazi Kullanımı
Kanunu madde 13 /Tarım Arazilerinin
Korunması Kullanılması ve Planlanması
Yönetmeliği madde 12-13-19)

- ✓ Şirket tarafından Tarım ve Orman Bakanlığı İl Müdürlüğüne başvurulur.
- ✓ İl Müdürlüğü başvurusundan sonra Sayın Bakanımızdan Kamu Yararı Kararı alınması için PİGM 'e başvurur.
- ✓ Kamu Yararı Kararı alınmasının ardından tekrar İl Toprak Koruma Kurulundan karar alınır.
- ✓ Olumlu görüş çıkması halinde ilgili Bakandan kamu yararı kararı alınır.

ÇED Gerekli Değildir Belgesi Alınması? (ÇED Yönetmeliği madde 15-16-17)

- ✓ Şirket; Açaçağı arama kuyusu için Seçme Eleme Kriterleri uygulanacak projeler kapsamında Proje Tanıtım Dosyasını, Bakanlıkça yeterlik verilmiş kurum/kuruluşlara hazırlatarak ilgili Bakanlığa başvurur.
- ✓ Bakanlık gerekli görülmesi halinde ilgili Kurum ve Kuruluşlardan görüş ister.

Gündemdeki Konular

Kanuni Düzenlemeler

- ✓ Ülkemizin bitümlü şeyl potansiyelinin (Şeyl Petrolü ve Retort Gaz) ortaya çıkarılarak ekonomiye kazandırılması,
- ✓ Kamulaştırma işlemlerinin daha hızlı ve etkin bir şekilde yapılması,

amacıyla **Türk Petrol Kanunu'nda**,

Rafinerilere getirilen yerli ham petrolün alım zorunluluğuna benzer bir uygulamanın yerli doğal gaz doğal gaz üretiminin teşviki için de yapılması amacıyla **Doğal Gaz Piyasası Kanunu'nda**,

Yerli ham petrole emsal olarak alınan petrol türünün günümüz koşullarına getirilmesi ve uygulamada uygulamada yaşanan sorunların giderilmesi amacıyla **Petrol Piyasası Kanunu'nda**,

değişiklik yapılmasına ilişkin çalışmalar devam etmektedir.

***SAYGILARIMLA
ARZ
EDERİM***

***Ahmet ADANIR
Genel Müdür V.***